

Մէջքիւր ետնի գապինէթօ պիր ու

մուսի պետանանամե նեչո ու իլան իտե-
րեք, Երուսաղիմիսթանըն պահարկե վե պեր-
րիե գուվվեթինի արթըրմաղա, Կիրիտ-
լի մեհաճիրինի միւմքին մերթեպե թե-
սելլի իթմեեե ճահո ու իգտամ իտե-
ճեկինի պետան իլե, քեաֆֆեյի Երուսա-
ղըրը իթթիֆագա տալեթ իթմիշ տիր-
Եենի սենե միւնասեպեթի իլե գրալ
հազրեթլերի վեքեղայը գապուլ իթմիք-
տե, մեմալիք մատտի վե մանեվի վե սա-
ատեթի հալինե վե թերագզըրնա չալը-
շաճաղըն, վե Կիրիտլի ֆամիլեալարըն սե-
ֆալեթինե պիր մետար օլմագլըղա հեր
նեվի ճահո ու իգտամ տիրիզ իթմեյե-
ճեկին պետան իթմիշ տիր:

Մ. Տեղեանի էվվեթիսի ճիւմա կիւ-
նիւ օրաեա վասըլ օլուպ, մեմուրիեթի-
նե միւպաշերթ իթմիշ տիր:

Երուսաղիմիսթանա հիճրեթ իտեն Կի-
րիտլի ֆամիլեալարըն սեֆալեթի ֆեվ-
գեղատե աճընաճագ պիր հալտե պու-
լունտուղունտան, պուլար իչին բեյտեր-
բեյ մեքիւլաթ վե էպիսե կեօնտերիլ-
մեքտե տիր, կեչենտե տախի Գրալիչա
հազրեթլերի թարաֆընտան մերգուման
մեհաճիրին իչին 13 պին տրախմի իեա-
նե հիմեթ օլունմուշ տուր:

Հարպ թետարիքեաթընա տուր օլմա-
եարագ տեվամ օլունմագտա տուր: Ուն-
ֆիթրիթ նամ եենի իշթիրա օլունան
հարպ սեֆիլեսինին օրաեա վասըլ օլ-
տուղու մայիւմ տիր: պու տեֆա 300
ատեա իյնելի Եսսոթ թիւ ֆենկի իշթի-
րա իթմեք իւզրե, գրալ հազրեթլերի
քենտի թախսիսթարընտան 2 200 իրա
թետիեթ իթմիշ տիր: կեչենլերտե լօնտ-
րատա իշթիրա օլունուպ, Բիրեեե կեյ-
մեք իւզրե իքեն հապաեա աթըլան Պօ-
պօլինա նամ վաթօր սիկուրթալը օլմուշ
օլտուղունտան, 20 պին իրա սիկուրթա
գուլմանեաթ թարաֆընտան թետիեթ
օլունմուշ տուր տենիր:

— Պալատերի մեքթուպտա Կիրիտ
հազընտա իշար օլունան խապերերե
նեզարեն, Կիրիտլի վեքիլեր մեճիլի-
լերինե իթմամ վերմիշ վե աշալարը տա-
խի Հանեատան եօլա չոգմաղա պաշա-
մըչար տուր:

— Էվրօթանըն քեաֆֆեյի միւթե-
մետտին շեհրլերինտե, «թիճարեթ գը-
լավուղու» (կիտ քոմերսիալ) իւնվանը
իլե հեր սենե պիրեր քիթապ նեչո ու ի-
լան օլունուր: մեքքիւր քիթապտա նե-
գատար թիւճար, սանաաթքեար, վե
պուլարա ապիլ հեր նեվի մալիւմաթը,
անկերին իս ու շեհրեթ վե մահլեթի
մուֆաալ սուրեթտե իշար օլունմուշ
տուր: էյլե քի, պիր առեմ հեր նե ի-
սթըրաեաճագ օլուր իսե, մեքքիւր քի-
թապտա տեր հալ պուլապիլի:

Իշթե պու աեֆա իսթանպուլ շեհրի

իչին տախի պու թարգ պիր «գլաղուղ»
թեթլեթ օլունմաղա միւպաշերթ օլուն-
մուշ տուր:

Մեքքիւր քիթապտա, թիւճաւան
վե սանաաթքեարանըն իս ու մահլեթ-
լի, իտարեյի պեթեթե, հարպիեթ վե
Բուհանի մեմուրարընա միւթեալ իլգ
պուլունտուղու հալտե, հեր քես սու-
հուլեթլե իսթեթիկի առեմին սաքին օլ-
տուղու մահլեթ պուլապիլեճք տիր:

Մեքքիւր քիթապ Ծրանսըլ իսանըն-
տա օլտուղու հալտե, էվվեթլերի իլան օ-
լունտուղու կիպի յունվար իպթիտաթըն-
տա նեչո օլունմամըն օլուպ, անճագ
Էօնիւմիւզտեքի ալաֆրանկա փետրվար
15ինտե րիւնիւմայի գուհուր իտեճք տիր:

Պու քիթապա իսիմլերի տերճ օլուն-
մագ իսթեթեթլեր, օգունաճագ սուրեթ-
տե քենտի իսիմլերին մալեթլերին, սա-
նաաթ վե սաքին օլտուղալը մահլեթլին
իսիմլերին նիւմերօսու իլե պիլտիմեթի
տիրլեր:

Մեքքիւր քիթապտա իսիմլերի տերճ
օլունմագ իւզրե հիսսետար օլանլար պի-
նիւսիւե ալմագ իսթեթիքլերի թագտիր-
տե, իմգալտորգալը վազրթ եալընը 10
ղուրուշ թետիլեթ իտիպ, գարլըլը մագ-
պուլ սենտի ալաճագալ տուր:

Պու պապտե մուֆասալ մալիւմաթ
իսթեթեթ վե եալսու եաղըմագ արգու ի-
տենլեր Գալաթատա Գարանթինա սօգա-
ղընա Նի. մերօ 3 մահլեթտե, մեքքիւր
քիթապըն միւլե լեթլերի պուլունան Մ-
Բաֆալե Սերվաթի վե Մ. Ն. Բ. Սար-
կօրկօ նաման գաթլարա միւրաճաաթ օ-
լունմալը տուր:

Մեքքիւր քիթապըն հեր ճիճեթլե
ֆայիտեթ օլտուղու թարիֆե հաճեթ
օլմատղընտան, հեր քես թարաֆընտան
մուալեթեթ օլունմասընթ թեչվեթ իտե-
րիլ:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Գ Ա Ր Ա Կ Ե Օ Մ Ի Ի Բ

Գարա կեօմրի քիլիսեթինին մահուտ
մուհաեպեսի նե՞ օլտու, թաղականլա-
լըն էլան մեմուրեթտե տեվամ իթմե-
լերի նե՞ հիքմեթ տիր: աճեպա պիլիմ
եաղորդալընը վե հիսապըն շեհրեթլե
վե եալսու բեք չօգ իլգահաթա միւհ-
թաճ օլտուղունտա անան աշեքեար պա-
ղըրմամը վե էնվայի տեթլեր իլե սեյ-
լետիկիմիլգե տախի իսպաթ իթմեթիլ սըհ-
հեթե մագլուեթլեթլեմամըն մը տուր,
աճեպա չու հիսապար բաթրիթտանե
թարաֆընտան մուաթեթե օլունուպտա,
միւթեպեր առտ օլունմուշ չար մը քի շիմ-
տիեթ գատա, իլ պիր սես չոգտղը եօգ,
եօգսա «եղաճը եղաճ է ինչ ընենը» մի՞
տենիլմեքտե տիր:

Պու միւալեթիմիլգե գարլըլը ճեվապ
ալամաեաճաղըմը տերքեար տուր: Լաքին
թեթեթիլ իտերեք գօրգարըլ քի պու մե-
սելե տախի նիչե մեթլեթլեր կիպի նեթի-
ճեպիլ վե իճրասըլ գալարագ: 1867 սե-
սենեթի մուհասեպեսի տախի, էվվեթի
ալթըր սենեթլե եալընըլ քեաղըտտալաեթ-
լըճա եաղըմըն հիսապըն հալինե տիւչար
օլմասըն:

Պու պապտե պեյն էլ էհայի կեզեն
պիր թեվաթուրա նեզարեն, մեքքիւր
քիլիսեթին հեր պիր մեսարիֆի չըգաղ-
տան սօնրա իրաալերի ֆրկիլ իսպաթալա-
նեսինե ալիտ օլունմասը իչին Պալաթ,
Սալմաթօմրուք վե Գարա կեօմրիւլ էհա-
լիսի պեյնինտե Բաթրիթլանեթ թագ-
տիմ օլունմագ իւզրե պիր մահլեթլեթ-
գիհ օլունմագ մըչ, պիլ պու թեվա-
թուրա էմիլեթլեթ իթմեթլեթտե, շաեթ
սահիհ օլտուղու թագալիտե մեքքիւր
թաղարըն էհալիսինտե միւչահեթտե օ-
լունան պու տուլղուեալ մետհ ու սենա
իտերիլ: գերա նասըլ քի Բուլարըն պա-
լըլը քիլիսեթի վարիտալթը քենտի իսա-
թախանլերինե թախսիսթալունմուշ տուր,
էյլետե պու քիլիսեթին իրաալ պիր պիեա-
լեթ մերքեթ օլմասը հասեպի իլե, պու
կիպի պիր խայրաթ մահլեթլին պաղանսա
չօգ իլի օլուր, վե հաթթա էյլե գաթ-
լար վար տըր տենիր քի մեքքիւր քիլի-
սենին հեր պիր մեսարիֆին վե մեթթե-
պի տախի լաեղըլ իլե գալըրտղտան սօն-
րա մահ պե մահ 10/13 պին զուրուշ
գատար իմտաթ իտեճքլերին վատ իթ-
մեքտե տիրլեր: Պու հիսապ իլե շիմտի-
եթ գատար կեօրիլեթլե շեման հիչ պիր
շեյ հասըլ օլմամըն օլան հիսապարըր ու-
պար իթմեթլերի Բաթրիթլանեթին խայըր
էհալինին հիւքմիւնե իհալե իտերիլ:

Ա Ի Ն Տ Ա Բ Ե Ր

Այս միսթօնարական լրագիրը իր 257 թը-
ւոյ՝ Ամերիգան Պօթ կոչուած միսթօնարա-
կան ընկերութեան քարտուղարն առ Աե-
տարանական եկեղեցիս Հայոց որ ի Տաճկաս-
տան յ ուղղեալ նամակ մը կը հրատարակէ:

Այս նամակը, որ Ամերիգան միսթօնա-
րաց արդի ի գործ գրած ընթացքը, թեեւ
երկար եւ անարմար պատճառաբանութեամբ
արգարացունել կը ջանայ, բայց նոցա առջի
բռնած ընթացից հետ հաշտեցունելն անկա-
րելի է:

Մենք այս նամակը կրկին եւ կրկին կար-
գացինք եւ շիտակն ըսելով՝ դարմանքնիս
չկրցանք բռնել եւ բնաւ դիտողութիւն չը-
նել: Ուստի պարտ կը սեպեմք, այն նամա-
կին մէջէն Տաճկաստանի Հայ աւետարանա-
կան ժողովրդեան վերաբերեալ մէկ քանի
գլխաւոր կէտերն յառաջ բերելով՝ անոնց
վրայ լուրջ դիտողութիւն մը ընել քաջ գիտ-
նալով՝ որ Մանգումէի արգոյ ընթերցողը
մեծ հաճութեամբ պիտի կարդան...

Բայց նախ պէտք է գիտնալ թէ «Պօթ

ընկերութիւն ք կոչուած մարմինն ինչ բան է եւ ո՞վ է :

— Մէկ քանի հարիւր միսիօնարներէ բազմաթիւ մարմին մ'է, որոյ կէտը Ամէրիգա միաւրով ստակ կը հաւքէ յանուն քարոզութեան, եւ կէտն ալ իրենց միսիօնար գործերը կը պտըտին, եւ անոնք ալ իրենց հաւքած ստակին մէկ մասը անոնց կը զրկեն, որ ըսել է կեոպ մը օրթախութիւն է, հոս միացող մասը թէ իրենց եւ թէ դուրս զրկուածներուն ապրուստը հոգալու համար իրենց ազդեցութեան տակ գտնուած ժողովուրդներէն ստակ հաւաքելու միջոցները կը խորհին . . . :

Աս մարմինն ստակ տուողները ինչ աստիճանի մարդիկ են :

— Ըստ այն նամակին՝ ստակ տուողներուն « մեծ մասը » (անշուշտ իրենց խօսքերովը յափշտակուած) աղքատիկ մարդիկ եւ կնիկներ են » եղեր — « կին մը՝ հազիւ 5 դուրուշ արծելու ծրար մը ունի եղեր, ան ալ աս ընկերութեան նուիրեր է » :

Ընթերցող, այս կէտը աղէկ դիտէ, եւ ստակ տուողներուն խեղճ վիճակն, ու ստակը վայելող միսիօնարաց ընթացքն ու ապրուստը բաղդատէ իրարու հետ. տես թէ միսիօնարաց ապրուստի կերպին հետ կը համաձայնի՞, եւ ասոնց խիղճն ու զգացումը ո՞ր աստիճանի հասած է : Աս ստոյգ է որ ոչ ոք իրաւունք չունի այն աղքատիկ ստակ տուողները մեղադրել, վասն զի անոնք ըստ համոզման բարեսրտութեամբ կուտան, բայց առնող եւ մանաւանդ վայելչին ընթացքը երբէք չհամապատասխաներ անոր : Մարդկային եւ քրիստոնէական զգացում կողմ մէկը չկըրնար առանց ցաւ զգալու զիտողութեան առնել աս կետը, երբ լաւ գիտէ միսիօնարաց հոս ինչ կերպով ապրելը :

Չէ, ինչ կրտսնք, յիշեալ նամակը կըսէ որ՝ հոս եկող միսիօնարները « մեծ անձնութեամբ իրենց բարեկամներն ու հայրենիքը թողելով եկեր » ե՞ն եղեր :

Ան նամակը գրող Ն. Կ. Դարբը կամ « անձնութեան » բառին նշանակութիւնը չգիտեր, կամ միսիօնարներուն հոս ինչ հարուստ եւ հանգիստ կերպով ապրելուն տեղեակ չէ, եւ կամ Յիսուսեան կրօնաւորաց ըրածին պէս ժողովրդեան աչաց առջեւ սեւ վարագոյր մը քաշելով զանի նախապաշարել ու դէպի Հոռոմ առաջնորդել կուզէ . . . :

Ինչ է անձնութեան թիւնը :

Ոչ միայն « թողուլ իր հայրենիք եւ բարեկամ » : այլ թողուլ բարձր պաշտօն, մեծագումար ամսական, հանգիստ կեանք, եւ փառք, եւ գիտնալով որ իր գացած ներկին մէջ աւելի նեղութեամբ եւ անհանգիստ կեանք մը պիտի անցունէ, սիրով յանձնառու ըլլալով երթալ, եւ յանուն մարդասիրութեան . . . :

Կը հարցունենք, եւ պատասխանը Ամերիկայի մէջ պարզութեամբ եւ բարեսրտութեամբ ատ ընկերութեան ստակ տուող անձինքներէն կսպասենք, թէ հոս Տաճկաստանի մէջ աշխատող միսիօնարք՝ հոս չեկած Ամէրիգայի մէջ ինչ պատիւ եւ բարձր պաշ-

տօն ունէին, ինչ աստիճանի հարուստ մարդոց զաւակներ էին, ո՞ր երեւելի եկեղեցւոյ առաջնորդ էին, եւ ինչ մեծագումար ամսական, կամ եկամուտ ունէին, եւն. եւն. զորս անձնութեամբ թողած, եկած են հոս :

Ասոնք պէտք է գիտնալ, եւ յետ այնուրիկ բաղդատել անոնց արդի ունեցած հարուստ եւ հանգիստ վիճակուն, նստած տուններուն, ըրած ծախքերուն եւ առած ամսականներուն հետ. այն ատեն հրապարակաւ իմաց կուտանք իրենց անձնութեան ըլլալ կամ չըլլալը :

Եթէ Ամէրիգայի մէջ գտնուող կրօնասէր անձինք՝ հոս տեղի միսիօնարաց ապրելու եղանակին ճշդիւ տեղեակ կամ ակնատես ըլլային նէ, չենք կարծեր որ նամակին ըսածին պէս « աս անձնութեան » յանձնառուները չառ դժուարութեամբ պիտի չգտնուէին :

Չենք գիտեր թէ « ստակ չահելու կամ զուարճալի տեղեր տեսնելու համար » եկող եւրոպացիք աս միսիօնարներէն աւելի ինչ հանգիստ կեանք կ'անցունեն կոր :

Հոս գտնուող վաճառական եւրոպացիք, որ իրենց հայրենիք եւ բարեկամ թողուլ հոս եկած են, միթէ կրնա՞ն անոնք ըսել որ անձնութեան յանձնառուներն առած եւ եկած են :

Միթէ վաճառական եւրոպացի մը անոնց մէ՞ աւելի հանգիստ կեանք ունի հոս. թող ուզողը բաղդատէ ատ երկուքին ապրելու եղանակները եւ ըսէ մեզ թէ միսիօնարք ինչ անձնութեան նշան ունին վրանին . . .

Պարտ կսչուած ընկերութեան նամակը կըսէ թէ « մեծ սխալում եւ ֆրիւստի գործին մեծ վնաս է չափազանց օգնութիւն ընելը » : եւ թէ հիմա ընկերութիւնը կ'զգայ եղբր որ, միսիօնարներուն ձեռքով Տաճկաստանի հայ բողոքական եկեղեցեաց չափազանց օգնութիւն ընելով՝ վնաս ըրեր է :

Ասիկա յայտնի է որ՝ 1855ին տօգթօր Անտրսընի ներկայութեամբ եղած միսիօնարական ժողովոյն որոշմանը արդիւնքն է, որ անկէց մինչեւ հիմա սկսած կամաց կամաց զըպրօնները պզտիկցունել, ձեռքերն կարճեցունել, ժողովրդեան զաւակները խեղճ վիճակի մէջ թողուլ, եւն. եւն. որոյ դէմ ալ բողոքներ եղած են եւ կըլան :

Բարձր ձայնով կը հարցունեմ թէ, ի բան օգնելու սխալում մ'է ըսելով՝ ատ Պարտ կոչուած ընկերութիւնը եւ կամ հոս տեղի միսիօնարք պիտի կրնան արգարանալ մարդկային ճշմարիտ զգացման արդար ատենին առջեւ, քանի որ մաս մը հայերը խեղճ ու թշուառ ընելէն վերջը ձեռքերն են քաշել կուզեն :

Ինչո՞ւ համար իր սխալման պատիժը կուզէ խեղճ ժողովրդեան վրայ ծանրացունել ատ ընկերութիւնը եւ ինչ իշխուածով :

Նամակին խոստումը համեմատ ի սկզբան ընկերութիւնը չափազանց օգնել է եղբր Հայ աւետարանականաց, ըսել է եւ աւելի հաւանական է որ հայ աւետարանականք ալ նոյն ատեն « գնութեան » վրատահանալով ելան զատ մարմին մը ձեւանալ ուղեցին . . . Եթէ ատ քաջալերութիւնը

կամ վստահութիւնը չտեսնէին նէ, գուցէ բողոքովին ուրիշ զիրք մը կը բռնէին եւ հիմա աս թշուառութեան տեսարանը չէին ընծայեր, որուն մարդկային զգացում կրողները չեն կրնար լոկ հանդիսատես ըլլալ, թէ եւ կը գըտնուին տակաւին իրենց ծնած գըծին մէջ բանտարկեալ կամ վերացեալ եւ յափշտակեալ անանկ Հայ բողոքականներ, որ իրենց իրաւունքը չճանչնալով տգիտութեան քունը կը քնանան, եւ կուզեն առաւել նիւթապէս եւ բարոյապէս գերի եւ թշուառ մնալ, քան իրենց բանական մարդ իրենց իրաւունքը յարգել, մեր իօսքը ասանկնեւուն չէ, մենք միայն մարդկութիւնը ճանչցող բողոքականներուն կը հարցունենք որ ինչ կը խորհին. ասիկա տեսակ մը խաբուիլ չէ, ինչպէս տղաքները ի սկզբան ճիճի պիճի բաներով կը խաբուին : Միթէ ընկերութիւնը ի սկզբան աս հիմակուան բռնած ընթացքով ճամբայ ելեր նէ, իրենք աս գիրքը բռնել պիտի համարձակէին, եթէ չէ, ըսել է որ ընկերութիւնը կամ խաբելով եւ կամ սըլխալումով Հայ բողոքականաց վնասեց. սըլխալեցայ ըսելն ալ ասոր դարման չկրնար ըլլալ, Հայ բողոքականք, եթէ կզգան, աս մասին պահանջելու մեծ իրաւունք մը ունին :

Եթէ ատ Պարտ կոչուած ընկերութիւնը ի սկզբան ճիշդ հիմակուան բռնելու ընթացքը բռնեց նէ, հիմա ոչ ոք իրաւունք պիտի ունենար անոր դէմ բառ մ'անգամ արտասանել, կամ մեղադրել, բայց հիմա խօսելու շատ մեծ իրաւունքներ կայ, զոր թողուլ, չխօսիլ եւ չպահանջելը մեծ վատութիւն եւ մարդկութեան ու հայութեան դէմ է ու մանաւանդ նախատինք է այս պարագային տակ ու եւ իցէ լող հայ մը . . . :

ԽՈՍՐՈՎ

— . . . Խմբագիր :

Ութը տարիէ ի վեր Անձ. ընկերութիւնս կազմուած է, որուն նպատակն արդէն յայտնի ու հասկաւոր ազգայնոց գրել, կարգալ քոփեցնել է : Սոյն ընկերութեան Ղաւթիոյ ճիւղը իր հաստատութեան օւնին ի վեր կը շարունակէ. եւ այս յարատեւութեամբ բաւական աշակերտներ հասոյց, որոնց մէկ մասը իրենց հայրենիքը վերադարձած ըլլալով, գրեթէ իրենց նոր մարդ ողջունեցան հոն իրենց բարեկամներէն : Այս ուսանողներէն մեծ մասը Սեբաստացի ըլլալով ի Սեբաստիա եւ անոր շրջակայ գիւղերը դարձած են : Սակայն ինչպէս որ հոս Պոլսոյ մէջ Անձ. ընկերութիւնը ազգին եկեղեցական եւ աշխարհական իշխանութիւններէն ու ընդհանրութենէն ընդունելութիւն գտած է, նոյնը չգտաւ Սեբաստիոյ մէջ : Ընդհանրական ուղղակի եւ անուղղակի խոչընդոտներու պատահեցաւ : Մեծ հողատարութեամբ Սեբաստիոյ 16—17 գիւղերուն մէջ դպրոցներ բացուեցան. հակէ հազարաւոր դասագրքեր եւ մատենանք զրկուեցան. սակայն փոքր տեղոյն հոգեւոր եւ մարմնաւոր իշխանութիւնը ոչ թէ միայն օգնութիւն չըրաւ, այլ եւ հին բռնաւորներու ալ կամացը գործիք ընել ուղեց : Ինչպէս յայտնի կերեալ նոր պատահած դէպքէ մը զոր համառօտիւ կը պատմենք :

Մօտ օրերս Սերաստիոյ առաջնորդը որ
այժմ ի Պօլիս կը գտնուի եւ ամբաստանու-
թեան ներքեւ է . չարադրգիւ նամակներ կը
գրէ եւ կոնդակ մը կը ղրկէ ի Սերաստի-
այն ինչ տղիտութեան եւ բռնաւորութեան
կողմը ընկճուած՝ բարեկարգութեան եւ յա-
ռաջադիմութեան մասը ոյժ գտնելու վրայ
էր . յանկարծ ազգաւոր անձինք քանի մը
աբիկայ երիտասարդներու ձեռքը Անձ . ըն-
կերութեան գրատունը (որ եկեղեցւոյ բա-
կը կը չի նուէր) կը փցնեն , դաս ուսուց
այնպէս կ'սպառնան որ հրաժար կ'ընեն տա-
լու կ'ստիպուին , եւ այժմ վարժարանը գոց-
ւելու վիճակի մէջ կը գտնուի . Ուս . խորհրդոյ
անդամները ծեծելու փորձ կը փորձեն եւ աղ-
գային թաորեղութեանց ներկայացումն ալ
բռնաբար կարգիլ են եւն . եւն . Այս համա-
ռօտ պատմութիւնէն կ'երեւայ թէ Սերաս-
տիոյ յառաջադէմ մասը ինչ դժբաղդ վի-
ճակի մէջ կը գտնուի շնորհիւ առաջնորդին
եւ անոր արքանեկաց - օակայն միւս մասը
օրինաւորութեան սահմանէն չի իջելու հա-
մար բռնութիւնը բռնութեամբ վաւել չեն
մտաբերած վտանգաւոր հետեւանքներու
տեղի չի տալու համար . եւ կ'սպասեն առ-
այժմ կեդ . վարչութեան անմիջական խնա-
մոցը եւ ձեռք ստնելիք միջոցներուն :

Արդ Անձ . ընկերութիւնս ինչպէս քր Կ
Պօլսոյ ազգայնոց եւ Կեդ . վարչութեան
ձեռնտուութեամբ ծնաւ ու զարգացաւ
նոյնպէս կը յուսայ այսպիսի հաւանական
բռնութիւններու դէմ ալ զարձեալ Կ . Պօլ-
սոյ ազգասիրաց եւ Կեդ . վարչութեան ձե-
ռնտուութիւնը տեսնելու եւ ազգային յա-
ռաջադիմութիւնը , թէ ի Սերաստիա եւ թէ
ուրիշ գաւառներու մէջ սպառազանցելու :

Այսու անկախութեամբ մնամ զ
8 Յունվար 1868 Ղաղաթիւս . ԿԻԻԶ

Φ ρ γ τ ρ

Նասը քի իլանլարլըզըն էքսիք իլին.
տէն անլաշըլմագտա տըր, պու հիլնլեր.
տէ իեանէճէ պիլլիւք յուրկուհուրգ
կէօրիլմէքտէ տիր. Վագաթ իշիթաի.
կիմիգէ նէզարէն շօգ զաթլար իեանէ պիլ
լէթլերիմիդին կէզտիրլիմէսինէ պէքլմէք
տէ տիրլեր.

Պէտքէն պիր աղլըր եիւքիւն ալ թընտա
վէ պէտքէն պիր տար վազըրժտա, պիւ-
թիւն իւմիտիմիզ իեանէ իւզէրինսէ ի-
քէն, կերչէ պիր գաշ կիւն ալւըր պիրազ
նամիզաճ արտուղուճուզտան, մէզ քիւր
իեանէնին թօրլանըլմարնա պաշլանա-
մամըչըզ արը : լարին սազըզ գաբու քէհ-
եսաը հաճի վարդան աղա մարիթէթիյ.
լէ պազըրժտաճ տա պաշլանըչ, վէ պիր
աղ չէն տախ թօրլանըչ տուղունու,
վէ եարոնքի նիւթէրիսէ կերեք մէզ-
քիւր իեանէի, վէ կերեք եպիր պազը
իեանէիս նէչը ու իւն իեանէ կիւր
պաշլանէն խապեր վերիւրը :

— Խաթա պազմադ իշին կերէք
քէք վե կերէք գասուն թայիճէսին:

պիր գաջ նէֆէր զեմէթլի, չալշկան,
վէ մէհարէթլի խոտմէթօյլէ իհթիեա.
Ճրմըզ օլուպ, վէ միգտարի քիֆայէ ալ.
լըզ վերէճէկիմիզի իւան իտէրիզ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՁ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

(U₁-m₁=Z_m-L_m=P_m-F_mU₂-m₂)

Ֆորան 21 յունիսր .

Անվարը հայեւէ հագգընտա նէյր օ.
լունան իրաննամէնին թաստիգինէ կէօրէ ,
Թարհ օլունմուշ օյան վերկիլեր իւզէ.
րինէ պապը մերթէպէ եգօնօմիալար օ.
լունարագ , 236 միլեօն զոտար աշըղը
73 միլեօնա թէնգիլ իթտիրիթի տիր .

Պու պապուն Ֆէ վգ էլ ատէ թէ տա
պիրէ միւրաճաաթ ի թմէ յէ լիւ գտմ գալ
մաեաճադ տոր :

ከ ሊሁኒሁፀ

ՎԻԵՆՆԱ ՎԵՐ ԲՈՒՄԻԱ ԲԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

Վիճակներն հեր նեվի բիանցո ազսի-
նելարը վե բրովեսելի, Գալաթատա Գ-
լիսիոն խանր գաբուսու եանընտա Նո. 16
ապրապի ճանեթո տիւ բքեանընտա Ֆի-
ուրիսթ օուսմագտա տրո :

Մէրգոռմ Մ. Ճանէթ. հիշ պիտ քիմ
սէ իւէ շէրիքիկի օլմահըպ, վէ սաթ տըղը
պիւնէթիւր իւզէթինտէ գալպ օլմահաճա-
ղը լռէէմին զըլմմըշ մանասընտա պիթ
էէշէ պէյպա միւ հիւր պասըլմըշ տոր :

Քրիստոսի պաշտօնէն ընդհանրեալ
պիտանիքս վէ իբրն իսթ իգրազարբ բիան.
բգտունուն պիլէթիբի Ֆիրուսթ օլու
նուր. պուշարբն սէնէվե 0/0 տէ 5 Ֆա.
յիթ օլուպ, վէ իբր տէֆա չէքիծր:

Գիրքին՝ 200 պին .
Բրն՝ 75 պին . սայրիլէրի հաքէգա 40
պին . 25 պին . 10 պին . 8 պին . 5 պին
Լէ 300 գարպոն գազանաճադար տոր :

ՎԻԷՆԱ ԲԻԱՆԴՈՍՈՒ

Ավսթրիա տեղեթի, ֆեխիմէսի թա-
րաշրնտան թէէմին օլունուպ, վիէննա-
պուլունան միւթէպէր րիեանգօյա-
րն կէրէք « Բրօմէս » վէ կէրէք « Լօզ »
Թապիր օլունան զօնօլտլէրտէն, Գու-
եումնու չարըսըն — Գարաանլու օղու
սօգաղընտա Նօ. 25 Պաղտատլեան Մը.
կըրտիչ աղանըն տլըքեանընտա Ֆիրսու խթ
օլունուր :

Զինատէ մարիւմթ իսթէյն զաթ.
յարըն, մէրգուսէ մարաճաթ իթմէլէրի
ի, ին խասսէթէն իլան օլունուր:

Գալորոցի եւ կամ տան Սէջ Հայկաբա-
նութիւնն աշխարհա ութիւն եւ Գաղի
ղէթէն դաս տալու, եւ ասեղնագործու-
թիւն սորվեցունելու կարող վարժուհի-
մբ պէտք ունեցողները, Պէշիքթաշ Ճէր-
թահ Բօհաննէս աղայէն կրնան տեղեկու-
թիւն առնել:

Ամէրիգա օրոտու սունտա խրզմէթի օլուպ ,
վէ մլլէթիմիգէ չօգտան պէրու թանըմը օ-
ան տօգթօր կարապետ վարդանեան , պիր
սէնէտէն զիեատէ տիր քի Հայաստան թա-
րափարընտա սէնասթը իլէ մէչղուլ օլմուշ
օլուպ , եագընյարտա իսէ շէրիմիգէ կէլիպ
Ղալաթա գուլէսինէ եագըն ինկիլիզ խաս-
թախանէսինն գարըսընտա Նօ . 3 էվտէ
սաքին օլուեօր , վէ ճիւմաս կիւնլէրիտէ
ալաթուրգա սաաթ պէշտէն օնա գատար
հէքիմիք վէ ճէրաշլըգ , հէմ կէօղէ միւ-
թապլիգ օլան իլլէթլէրէ խայրաթ պագա-
ճագ օլտուղոնու խասսէթէն պէեան իտէր

Պէ՛շ-օղունտա Գալեօնճու զուլուզու
եանը՛տա թարլա-պաշը ճատտեօնէ վա-
զը 195 նւմէրօլու քէնտի խանէսինտե
տօգթօր Գալուստեան քէնչչէմպի՛ճ կի՛նն-
էրի սաանթ իքիտէն տօգուզա գատար-
Ֆուզարեա խալլաթ պագաճագ օլուպ,
վէ սայր խասթալար իչին տախի ճիւմա
իրթէսի կիւնլէրի ախչամատագ քէնտի խա-
նէսինտե , վէ տիկէր կիւնլէրաէ Փրկիչ
խասթախանէսինտե պուլունաճագ տրր :

ԼԷ ՄԻԶԷՐԱՊԼ (ԹՇՈՒԱՐՔ)

Վիզթօր Հիւկօյի այս եղական հւսքան-
չելի գիրքը, որ այս օրերս մեծ Գրիգոր Է-
ֆէնտի Զլինկիրեանի ջանաւք պիտի թարգ-
մանուի Հայերէն լեզուի, հւ մեծ Թ. Տէ-
տեանի աշխատասիրութեամբ պիտի տպուի

Ամբողջ գործը 10 հատոր պիտի ըլլայ, եւ բաժանորդագրութեան գինն է 125 դր. հսկ յիշեալ գործը տպուիլ սկսելէն վերջը գրուիլ ուղղութեան 150 դր. պիտի պահանջուի, եւ բաժանորդ չգրուելով վերջը հատոր հատոր առնողներու մէջ մի հատորը 48 դրուուչի կամ ամբողջը 480 դրուուչի պիտի ծախուի:

Բաժանորդը գրուելու ռզոդը կրնայ իր անունը ու տեղը կամ գրուելու Եւ կամ մեր ցրուելի Միրիճան աղբօրը ձեռք Մանգումի գրասենեակը Ա . Գ . Մուրատեանի հմաց տալ :

ቶኒ ቢሶኒ

ՅԱԽԵՐԱԿՍ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ

ՏԱՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆՔ

Աճրահամ Յ . Այվաղեան .

Այս տետրակին յէջ կը պարունակին հայրենասէր հեղինակ երիտասարդի սըրտին հայրենեաց վրայ ունեցած եռանդուն կրից արտայայտութիւնը, եւ ունիշ զանազան պարագայից նկատմամբ իր ունեցած եռանդ ազատական ըղձից վառ իրողուն քանահիւսութիւնները :

መሠረቱ ሲሠራ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՂԱԹՆ ՆԵՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՑԷ
ԵՑ-ՇՂԻՈՒՄ 801/ՐՈՒ ԵՈՒՅԱ, ՆՈՐՈՐԱՆ ԱՊՐԻԼԻ
ԳԵՐԱՆԷ/ԼԵՂ ՆԱԲԵՐԵՆԱ ՎԵՐԵՐՈ 467.